A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2005. június 9.*

A C-135/04. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2004. március 12-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: G. Valero Jordana és M. van Beek, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviselik: N. Díaz Abad és Muñoz Pérez, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: spanyol.

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, C. Gulmann (előadó), R. Schintgen és G. Arestis bírák,

főtanácsnok: L. A. Geelhoed,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. február 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a felek által előterjesztett észrevételeket,

a főtanácsnok indítványának a 2005. április 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Keresetében az Európai Közösségek Bírósága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy mivel engedélyezi Guipúzcoa tartományban az örvös galamb „a contrapasa" vadászatának gyakorlatát, a Spanyol Királyság nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o., a továbbiakban: irányelv) 7. cikke (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az irányelv

2 Az irányelv 7. cikkének szövege a következő:

„(1) A Közösség egész területén lévő állományszintjük, földrajzi elterjedésük és szaporodási rátájuk alapján a II. mellékletben felsorolt fajok nemzeti jogszabályok

adta kereteken belül vadászhatók. A tagállamok biztosítják, hogy e fajok vadászata ne ássa alá az elterjedési területükön tett védelmi erőfeszítéseket.

[...]

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a hatályos nemzeti előírások alapján történő vadászat – beleértve a solymászatot is, amennyiben ezt gyakorolják – megfeleljen az ésszerű hasznosítás és az ökológiailag kiegyensúlyozott állományszabályozás elveinek, és hogy ez a gyakorlat összeegyeztethető legyen e fajok, különösen a vonuló fajok állományainak vonatkozásában a 2. cikkből következő intézkedésekkel. Biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák sem a fészekrakás, sem a fiókanevelés időszakában, sem a szaporodás különböző szakaszaiban. A vonuló fajok esetében biztosítják különösen azt, hogy azokat a fajokat, amelyekre a vadászati törvények vonatkoznak, ne vadásszák szaporodási időszakukban vagy a fészekrakási területükre történő visszatérésük során. A tagállamok megküldik a Bizottság részére a vadászati rendelkezéseik gyakorlati alkalmazására vonatkozó valamennyi ide vonatkozó információt."

3 Az örvös galambot az irányelv II. melléklete említi.

4 Az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének értelmében:

„A tagállamok, ha nincs más kielégítő megoldás, eltérhetnek az 5., 6., 7. és 8. cikk rendelkezéseitől a következő okok miatt:

[...]

c) szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon, egyes madarak kis számú befogásának, tartásának vagy egyéb ésszerűen megindokolható hasznosításának engedélyezése érdekében."

A nemzeti jog

5 A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő növény- és állatvilág védelméről szóló, 1989. március 27-i 4/89-es törvény módosításáról szóló, 1997. november 5-i 40/97-es törvény (BOE 1997. november 6.) nyolcadik kiegészítő rendelkezése értelmében, amennyiben nincs más kielégítő megoldás, az illetékes közigazgatási szerv – a nem kihalóban lévő, vonuló fajok tekintetében – feloldhatja a vadászati tilalmat a szaporodás és a fiókanevelés időszakában, valamint a fészekrakási területükre történő visszatérésük során, bizonyos vadászható fajok hagyományos helyeken, szigorúan szabályozott feltételek mellett és szelektív alapon – kis számban és az fajok fenntartásának biztosításához szükséges korlátozások keretein belül – történő befogása, tartása vagy minden egyéb ésszerűen megindokolható hasznosításának engedélyezése érdekében.

6 A Diputación Foral de Guipúzcoa földművelésügyi és környezetvédelmi főosztálya minden évben a megfelelő idényre az örvös galambnak a fészekrakási területére

történő visszatérése során történő vadászatát („a contrapasa" vadászat) engedélyező rendelkezést ad ki, rendszerint a február 15. és március 25. között foglalt időszakra.

A jogvita előzményei

7 1998 februárjában a Bizottsághoz a Guipúzcoa tartományban az örvös galambnak az „a contrapasa" módon történő vadászata engedélyezését bejelentő panasz érkezett.

8 1998. június 30-án a spanyol hatóságok a Bizottság 1998. március 23-i levelében feltett ezzel kapcsolatos kérdésére úgy érveltek, hogy a vadászat e módja a következőkkel igazolható:

— az „a contrapasa" vadászat hagyományos jellegére figyelemmel jelentkező igény és társadalmi nyomás;

— e vadászati mód minimális vagy semmilyen kihatása a faj védelmére nézve;

— azok a korlátozó feltételek, amelyeknek a Diputación Foral de Guipúzcoa rendelkezése az örvös galamb vadászatát alárendelte;

— egyéb, bizonyos feltételek mellett egyes madarak kis számban történő befogásának, tartásának vagy egyéb ésszerűen megindokolható hasznosítása engedélyezésének tényét kiváltani képes, megfelelő megoldás hiánya.

9 Mivel úgy ítélte meg, hogy az örvös galamb „a contrapasa" vadászatának Guipúzcoa tartományban való engedélyezésével a Spanyol Királyság nem teljesítette az irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, a Bizottság 1999. április 30-án felszólító levelet intézett a spanyol kormányhoz.

10 1999. július 23-i levelében a spanyol kormány közölte, hogy 1998-ban – csupán 39 nap alatt – 23 875 vadász vett részt az említett vadászati mód szerinti idényben, ami mutatja az ilyen jellegű vadászat iránt Guipúzcoa tartományban jelentkező igényt és társadalmi nyomást. Előadta, hogy figyelemmel erre a nyomásra, nem volt más lehetőség, mint az örvös galamb „a contrapasa" vadászatának az – összes indokolt korlátozással történő – engedélyezése, és hogy egyébként ennek a fajnak az állománya nem csökken. Végül jelezte az említett levélben, hogy 1998-ban csupán 1013, 1999-ben pedig 1158 galambot ejtettek el, ezért megítélése szerint az „a contrapasa" vadászati mód tiszteletben tartja az érintett faj ésszerű hasznosításának és kiegyensúlyozott állományszabályozásának elveit.

11 Minthogy úgy ítélte meg, hogy a spanyol hatóságok által adott magyarázatok az irányelv 7. cikkének (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeik megsértésére utalnak, a Bizottság 2000. február 8-án indokolással ellátott véleményt intézett a Spanyol Királysághoz, amelyben felhívta, hogy az annak közléstől számított két hónapon belül hozza meg a véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

12 Mivelhogy a Spanyol Királyság az indokolással ellátott véleményben foglaltaknak nem tett eleget, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felrótt kötelezettségszegés továbbra is fennáll, és a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

A felek érvei

13 A Bizottság álláspontja szerint azáltal, hogy a jelen ügyben vitatott vadászatra az örvös galambnak a fészekrakási területére történő visszatérése során kerül sor, az az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá esik. Márpedig a tiltott vadászat gyakorlata nem igazolható az irányelv 9. cikkében foglalt kivételek alapján. Minthogy ugyanis az örvös galamb „a contrapasa" vadászata engedélyezésének célja e faj rendes vadászati idényének az említett faj által már látogatott területe vonatkozásában történő meghosszabbítása, a más kielégítő megoldás hiányán alapuló előfeltétel a jelen esetben nem áll fenn.

14 A spanyol kormány ezzel kapcsolatban előadja, hogy az irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében támasztott követelményt (más kielégítő megoldás hiánya) csak úgy lehet értelmezni, hogy az e rendelkezés c) pontjában foglaltakon kívüli eltérési indokra vonatkozhat. Elképzelhetetlen ugyanis a vadászati tilalmon kívül bármilyen más, az irányelv 9. cikke (1) bekezdése c) pontjának megfelelő, az egyes madarak kis számban történő befogásának, tartásának vagy egyéb ésszerűen megindokolható hasznosítása engedélyezésének tényét kiváltani képes, kielégítő megoldás. A spanyol kormány előadása szerint, akárhogyan is, az örvös galambnak a fészekrakási

területére történő visszatérése során engedélyezett vadászata gyakorlására más területen kerül sor, mint amelyen e madárfajtát a rendes idényben vadásszák. Ily módon a területen belül elhelyezkedő és e vadászatra október és november hónapban (vonulási időszak — „pasa") használt magaslesek többsége más területen helyezkedik el, mint a február és március hónapban (visszatérési időszak — „contrapasa") használt magaslesek, mivel ez utóbbiak a terület tengerparti vonalában találhatók, ahol az örvös galamb az október és november havi vonulási időszakában nem fordul meg. Következésképpen, az örvös galambnak a fészekrakási területére történő visszatérése során gyakorolt vadászatát kiváltani képes más, megfelelő megoldás nem létezik. Egyébként a spanyol kormány szerint az említett vadászat egyáltalán nem veszélyezteti a szóban forgó faj állományának kellő szinten való fenntartását.

A Bíróság álláspontja

15 Az irányelv 7. cikke (1) bekezdésének értelmében a II. mellékletben felsorolt fajok vadászhatók a nemzeti jogszabályok keretében. Ugyanezen cikk (4) bekezdése előírja ugyanakkor, hogy azokat a vonuló fajokat, amelyekre a vadászati jogszabályok vonatkoznak, ne vadásszák különösen a fészekrakási területükre történő visszatérésük során.

16 Jelen esetben az örvös galamb e két rendelkezés hatálya alá tartozik. Ennélfogva nem vadászható a fészekrakási területére történő visszatérése során.

17 Mindazonáltal az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja – az e rendelkezésben felsorolt feltételek betartása esetén – lehetőséget biztosít a II. mellékletben szereplő fajok vadászatára az irányelv 7. cikke (4) bekezdésében megjelölt időszakokban, tehát például a fészekrakási területükre történő visszatérésük során (lásd ilyen értelemben a C-182/02. sz., Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben 2003. október 16-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-12105. o.] 9–11. pontját).

18 Az ilyen vadászat engedélyezéséhez az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján teljesítendő feltételek között szerepel a más kielégítő megoldás hiányára vonatkozó feltétel (lásd a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 15. pontját).

19 Márpedig ezt a feltételt nem lehet teljesítettnek tekinteni, ha a eltérésre hivatkozással megnyitott vadászati idény szükségtelenül esik egybe azokkal az időszakokkal, amelyek idejére az irányelv különleges védelmet kíván biztosítani. Ilyen szükségszerűség különösen akkor nem áll fenn, ha a vadászatot eltérésre hivatkozással engedélyező intézkedés egyedüli célja egyes madárfajok vadászati idényének meghosszabbítása olyan területeken, amelyeket e madárfajok már felkerestek az irányelv 7. cikkének megfelelően megállapított vadászati idényekben idején (lásd a fent hivatkozott Ligue pour la protection des oiseaux és társai ügyben hozott ítélet 16. pontját).

20 Jelen esetben ki kell mondani, hogy az örvös galamb vadászatára Guipúzcoa tartományban kivételes jelleggel megnyitott vadászati idény szükségtelenül esik egybe azokkal az időszakokkal, amelyek idejére az irányelv különleges védelmet kíván biztosítani.

21 A Bíróság előtt előadottakból kitűnik ugyanis, hogy Guipúzcoa tartománynak az örvös galamb által a rendes vadászati idényben felkeresett vidékei kis távolságra találhatók azoktól, amelyeket e faj a fészekrakási területére történő visszatérése során felkeres. Ezenfelül e vidékek közül az előbbiek könnyen megközelíthetők az utóbbiban lakó vadászok számára.

22 Meg kell állapítani, hogy a Guipúzcoa tartomány illetékes hatóságai által évente kiadott rendelkezések, amelyekben kivételesen engedélyezik az örvös galamb vadászatát e tartomány egyes vidékein, például néhány olyan part menti településen, amelyeket e faj csupán a fészekrakási területére történő visszatérése során keres fel, lényegében csupán meghosszabbítják az örvös galamb vadászidényét a Guipúzcoa tartomány földrajzi térségében, amelyet az előzőek alapján a szóban forgó faj által az irányelv 7. cikkének megfelelően megállapított vadászati idény idején felkeresett egységes területnek kell tekinteni.

23 Minthogy a más kielégítő megoldás hiányában álló feltétel jelen esetben nem áll fenn, az örvös galambnak a fészekrakási területére történő visszatérése során gyakorolt vadászata az irányelv 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében nem megengedett.

24 Következésképpen az ilyen vadászat ellentétes az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésével.

25 Ezt a megállapítást a spanyol kormány érvei (miszerint egyrészt az örvös galamb nem veszélyeztetett faj, másrészt e madárfajra az Egyesült Királyságban egész évben vadásznak, végül pedig a spanyol bíróságok azon az álláspontón voltak, hogy az örvös galamb „a contrapasa" vadászatát Guipúzcoa tartományban engedélyező rendelkezések megfelelnek a spanyol vadászati jogszabályoknak, amelyek maguk is összhangban vannak az irányelvvel) nem kérdőjelezhetik meg.

26 Az első két hivatkozott érv nem áll kapcsolatban a más kielégítő megoldás hiányában álló feltétellel, következésképpen a jelen ítélet 22. pontjában szereplő megállapítást nem érintik.

27 A harmadik érv nem releváns, mivel megállapítást nyert, hogy az „a contrapasa" vadászat ellentétes az irányelv 7. cikkének (4) bekezdésével.

28 Következésképpen meg kell állapítani, hogy mivel engedélyezi Guipúzcoa tartományban az örvös galamb „a contrapasa" vadászatának gyakorlatát, a Spanyol Királyság nem teljesítette az irányelv 7. cikke (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

29 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Spanyol Királyságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság megállapítja, hogy mivel engedélyezi Guipúzcoa tartományban az örvös galamb „a contrapasa" vadászatának gyakorlatát, a Spanyol Királyság nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv 7. cikke (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.**

2) **A Bíróság a Spanyol Királyságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások